

Θέμα: Ετήσια έκθεση του Τομέα Εσωτερικού Ελέγχου των Υγειονομικών Υπηρεσιών για το 2009

Εισαγωγή

Μέσα στα πλαίσια εφαρμογής του άρθρου 4.6 του κανονισμού 882/2004, ο Τομέας Εσωτερικού Ελέγχου των Υγειονομικών Υπηρεσιών συνέχισε τους εσωτερικούς ελέγχους και το 2009, με βάση τη νομική υποχρέωση που προκύπτει από την πιο πάνω νομοθεσία.

Στόχος των εσωτερικών ελέγχων είναι η αξιολόγηση της ορθότητας και αποτελεσματικότητας των επίσημων ελέγχων που διεξάγονται από τους Υγειονομικούς Λειτουργούς, ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η ποιότητα των τροφίμων και να προστατεύονται τα δικαιώματα των καταναλωτών.

Οι ελέγχοι κάλυψαν όλα Επαρχιακά Γραφεία των Υγειονομικών Υπηρεσιών με βάση ετήσιο πρόγραμμα που καταρτίστηκε και εγκρίθηκε από τον Προϊστάμενο των Υγειονομικών Υπηρεσιών.

Επίσης κατά το 2009, άρχισε ο εποπτικός έλεγχος και σε τοπικό επίπεδο και έχουν ήδη διεξαχθεί 2 ελέγχοι στις Υγειονομικές Υπηρεσίες των Δήμων Λευκωσίας και Λάρνακας.

Δραστηριότητες

Κατά το 2009, πραγματοποιήθηκαν 18 συνολικά εσωτερικοί και εποπτικοί ελέγχοι, από τους οποίους οι 16 ήταν σε επαρχιακό επίπεδο και οι 2 σε τοπικό επίπεδο. Οι εσωτερικοί ελέγχοι που πραγματοποιήθηκαν σε επαρχιακό επίπεδο κατανέμονται στις πιο κάτω κατηγορίες ελέγχων:

Επίσημοι προγραμματισμένοι ελέγχοι (5)

Έκτακτοι στοχευμένοι ελέγχοι (5)

Ειδικοί ελέγχοι (1)

Έλεγχοι για επαλήθευση διορθωτικών ενεργειών προηγούμενων ελέγχων (5)

Σε **τοπικό επίπεδο** διενεργήθηκαν 2 επίσημοι προγραμματισμένοι ελέγχοι οι οποίοι κάλυψαν κυρίως τον τομέα του επίσημου ελέγχου των επιχειρήσεων τροφίμων που διενεργούνται από τις τοπικές αρχές, με βάση το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας και των 8 συνεργαζόμενων Δήμων.

Οι επίσημοι προγραμματισμένοι ελέγχοι σε επαρχιακό επίπεδο, κάλυψαν τους πιο κάτω τομείς των επίσημων ελέγχων που διενεργούνται από τους Υγειονομικούς Λειτουργούς :

1. Επίσημοι ελέγχοι σε εγκαταστάσεις επιχειρήσεων τροφίμων
2. Εφαρμογή Εθνικών προγραμμάτων δειγματοληψίας τροφίμων

3. Έλεγχος εισαγομένων τροφίμων
4. Παρακολούθηση του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές (RASFF)

Οι στοχευμένοι έλεγχοι κάλυψαν τις ακόλουθες επιχειρήσεις τροφίμων:

Ξενοδοχ

Σχολικά κυλικεία

Στέγες ευγηρίας

Παιδοκομικοί σταθμοί

Επιχειρήσεις παραγωγής παγωτών

Ο ειδικός έλεγχος κάλυψε την πιο κάτω έκτακτη περίπτωση :

Ειδικός έκτακτος έλεγχος για αξιολόγηση της διαδικασίας που ακολουθήθηκε καθώς και επαλήθευση της απόσυρσης ακατάλληλου τροφίμου από την αγορά, κατόπιν γνωστοποίησης στο σύστημα RASFF.

Επίσης ο έλεγχος επεκτάθηκε και κάλυψε θέματα που αφορούν τη νομοθεσία για τα τρόφιμα, την επιμόρφωση των Υγειονομικών Λειτουργών, καθώς και την υπ και τον απαιτούμενο εξοπλισμό που χρειάζεται για την αποτελεσματική διενέργεια των επισήμων ελέγχων.

Τέλος πραγματοποιήθηκαν 5 έλεγχοι σε όλες τις Επαρχίες, για **επαλήθευση των διορθωτικών ενεργειών** που λήφθηκαν, σε αδυναμίες που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια των εσωτερικών ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2008.

Ευρήματα

Κατά τους ελέγχους που διενεργήθηκαν το 2009 σε όλες τις Επαρχίες, η γενική είναι ότι καταβλήθηκε σημαντική προσπάθεια και παρατηρήθηκε ικανοποιητική βελτίωση σε πολλούς τομείς όπου είχαν διαπιστωθεί αδυναμίες κατά το 2008.

Ιδιαίτερα παρατηρήθηκε βελτίωση στις μεθόδους και τεχνικές που εφαρμόζονται από τους Υγειονομικούς επιθεωρητές κατά τη διενέργεια των επισήμων ελέγχων σε επιχειρήσεις τροφίμων, σε σύγ με το 2008.

Σε αυτό συνέβαλε σημαντικά η διενέργεια επιμορφωτικών σεμιναρίων, που είχαν διοργανωθεί από το Γραφείο του Προϊσταμένου των Υγειονομικών Υπηρεσιών κατά τη διάρκεια του έτους και αποτελούσε εισήγηση του Τομέα Εσωτερικού Ελέγχου.

Επίσης παρατηρήθηκε σημαντική βελτίωση σε ότι αφορά τη συχνότητα και συνοχή των επισήμων ελέγχων σε επιχειρήσεις τροφίμων, σε σύγκριση με τον προηγούμενο χρόνο.

Επιπρόσθετα, κατά τους ελέγχους που διενεργήθηκαν για επαλήθευση των διορθωτικών ενεργειών που λήφθηκαν για αδυναμίες προηγούμενων ελέγχων, διαπιστώθηκε ότι στις πλείστες περιπτώσεις υπήρξε συμμόρφωση ως προς τις εισηγήσεις μας.

Ανεξάρτητα από την πιο πάνω προσπάθεια που αποτελεί θετικό στοιχείο, κατά το 2009 σε ορισμένες περιπτώσεις, έχουν εντοπισθεί και τα πιο κάτω, τα οποία εισηγούμαστε να ληφθούν υπόψη για τη νέα χρονιά:

1. Ο σχεδιασμός και προγραμματισμός των επισήμων ελέγχων σε επαρχιακό επίπεδο, να διενεργείται με βάση τα πολυετή εθνικά σχέδια ελέγχου. (Άρθρο 3 του Κανονισμού 882/2004.)
2. Αδυναμίες στις τεχνικές και μεθόδους που ακολουθούνται κατά την άσκηση των επισήμων ελέγχων . (Άρθρο 8 και 10 του καν. 882/2004)
3. Κατά τον έλεγχο των εγκαταστάσεων των επιχειρήσεων τροφίμων, δεν διενεργείται σε αρκετές η έλεγχος των διαδικασιών με βάση τις αρχές του HACCP. Ως εκ τούτου οι Λειτουργοί θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στο θέμα αυτό. (Άρθρο 5, του καν. 852/2004)
4. Σε ορισμένες Επαρχίες παρατηρήθηκε ότι δεν εφαρμόζεται πάντοτε η αρχή της ίσης μεταχείρισης των επιχειρηματιών, για ότι αφορά τις δειγματοληψίες τροφίμων. (Άρθρο 11, του καν. 882/2004)
5. Κατά τη διαχείριση μη ασφαλών τροφίμων σε επα επίπεδο, δεν ακολουθούνται σε όλες τις περιπτώσεις οι καθορισμένες διαδικασίες και δεν εφαρμόζεται ικανοποιητικός εποπτικός έλεγχος από τους Υπεύθυνους Υγειονομικούς Επιθεωρητές, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται προβλήματα στη λήψη μέτρων επιβολής σε κεντρικό επίπεδο.

Τέλος αναφέρεται ότι όλοι οι εσωτερικοί και εποπτικοί έλεγχοι που πραγμα κατά το 2009, διεξήχθησαν χωρίς να παρουσιαστούν ιδιαίτερα προβλήματα.

Υπογραμμίζεται ή άριστη συνεργασία που επιδείχθηκε μεταξύ της ομάδας του τομέα εσωτερικού ελέγχου και των Υγειονομικών Λειτουργών, τόσο του Υπουργείου Υγε, όσο και των Τοπικών Αρχών.

Τομέας Εσωτερικού Ελέγχου
Υγειονομικών Υπηρεσιών
Υπουργείου Υγείας